



PPS-jaarrapportage 2018

| Algemene gegevens | |
|---|--|
| PPS-nummer | AF-16182 |
| Titel | Innovatief integraal houderijsysteem voor zeugen, biggen en vleesvarkens |
| Thema | Duurzame veehouderij |
| Uitvoerende kennisinstelling(en) | Wageningen University and Research |
| Projectleider onderzoek (naam + emailadres) | C.M.C. van der Peet-Schwering carola.vanderpeet@wur.nl |
| Penvoerder (namens private partijen) | E. Bruininx; Agrifirm Innovation Center B.V. e.bruininx@agrifirm.com |
| Contactpersoon overheid | H. van der Velde |
| Totale projectomvang (k€) | 700 |
| Adres projectwebsite | |
| Startdatum | Januari 2017 |
| Einddatum | December 2021 |

Goedkeuring penvoerder/consortium

De jaarrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van eventuele opmerkingen over de jaarrapportage.

| | |
|---|--|
| De penvoerder heeft namens het consortium de jaarrapportage | <input checked="" type="checkbox"/> goedgekeurd <input type="checkbox"/> niet goedgekeurd |
| Eventuele opmerkingen over de jaarrapportage: | |

Planning en voortgang (indien er wijzigingen zijn t.o.v. het projectplan svp toelichten)

| | |
|---|---|
| Loopt de PPS volgens planning? | Ja |
| Zijn er wijzigingen in het consortium/de projectpartners? | nee |
| Is er sprake van vertraging en/of uitgestelde opleverdatum? | Ja, het project is met 1 jaar verlengd en eindigt december 2021. Het project is met een jaar verlengd omdat het vinden van een bursaal AIO meer tijd heeft gekost dan gedacht waardoor het project later is gestart. De aanvraag voor de verlenging is gemeld in het mutatieformulier van 12 juni 2017 en is gehonoreerd. |
| Is er sprake van inhoudelijke knelpunten, geef een korte beschrijving | nee |
| Is er sprake van afwijkingen van het ingezette budget/de begroting? | nee |

Korte omschrijving inhoud/doel PPS

Wat is er aan de hand en wat doet het project daaraan?

Wat gaat het project opleveren en wat is het effect hiervan?

Doel van deze PPS is het ontwikkelen van een innovatief integraal economisch renderend houderijsysteem voor zeugen en biggen waarbij de dieren zich niet aan hoeven te passen aan het houderijsysteem maar waarbij het houderijsysteem is aangepast aan de dieren en zoveel mogelijk tegemoet komt aan het natuurlijk gedrag. In het systeem wordt gebruik gemaakt van een verlengde zoogperiode (biggen worden op 9 weken leeftijd gespeend) waarin biggen leren (eten) van de zeug, sociale vaardigheden aanleren en geleidelijk gespeend worden. Voor de biggen heeft dit als voordeel dat er minder stressvolle overgangen zijn, de darmgezondheid

verbetert en minder medicijnen nodig zijn. Doordat de biggen leren van de moeder en sociale vaardigheden aanleren, kunnen ze beter met elkaar omgaan en ontwikkelen bijv. minder staart- en oorbijtgedrag. Een succesvolle praktijkintroduktie van het innovatieve houderijsysteem is alleen mogelijk als het financieel renderend is voor varkenshouders. Economisch rendement van het systeem en het in de markt zetten van het systeem zijn daarom onderdelen die vanaf de start worden meegenomen.

Wat is er aan de hand?

Er is maatschappelijke zorg over dierwelzijn, -gezondheid en antibiotica gebruik. Het innovatieve houderijsysteem komt tegemoet aan deze punten van maatschappelijke kritiek op de huidige varkenshouderij en past in het stimuleren van duurzame stalsystemen.

Wat doet het project daaraan?

Deze PPS draagt bij aan de realisering van een aantal ambities die beschreven zijn in het Recept Duurzaam Varkensvlees zoals: 1) varkens kunnen hun natuurlijk gedrag vertonen; 2) er zijn geen ingrepen nodig bij de dieren (staarten worden niet gecoupeerd); 3) vermindering antibioticagebruik; 4) verduurzaming door nieuwe marktconcepten en economisch renderend voor de varkenshouder.

Wat levert het project op?

Meer inzicht in:

- het effect van het kunnen uitoefenen van natuurlijk gedrag in een innovatief integraal houderijsysteem op het welzijn, de sociale ontwikkeling, de gezondheid, de reproductieresultaten en de technische resultaten van de dieren.
- keuzes die dieren maken als ze de vrije keuze hebben in o.a. functiegebieden, geleidelijk spenen en voeding.
- het functioneren van een dier in een houderijsysteem waarin de keuzevrijheid van het dier centraal staat.
- verschil in gerealiseerde groei en groeipotentieel van biggen; waardoor wordt dit verschil veroorzaakt en wat is de rol daarin van de zeug en van de biggen. Inzicht in het gedrag van de dieren en voeropnamepatronen (melkopname en vast voeropname van de biggen) zijn waarschijnlijk belangrijke verklarende factoren.
- het economisch rendement van systeemvernieuwingen waarin de keuzevrijheid van het dier centraal staat. In het onderzoek worden natuurlijk gedrag, welzijn en economisch rendement gecombineerd.

Wat is het effect hiervan?

Het systeem komt tegemoet aan een belangrijk punt van maatschappelijke kritiek op de huidige varkenshouderij. Het zonder inzet van antibiotica en zonder ingrepen opgroeien van de dieren is een belangrijke maatschappelijke meerwaarde en draagt bij aan de maatschappelijke acceptatie van de varkenshouderij.

Resultaten 2018

Geef een korte beschrijving van de high-lights van 2018

Geef een korte beschrijving van de projectdeliverables 2018

Het project bestaat uit vier werkpakketten.

In 2017 is werkpakket 1 "Ontwerpen houderijsysteem" uitgevoerd. Het groepskraamsysteem is in 2017 op een aantal punten aangepast en geoptimaliseerd om de uitval van biggen in de eerste week na werpen te verminderen. In het geoptimaliseerde groepskraamsysteem is de uitval van de biggen inderdaad lager (vergelijkbaar met de uitval in conventionele kraamhokken) en met dit systeem worden de experimenten in werkpakket 2 en 3 uitgevoerd.

In 2018 is een methode ontwikkeld om de nutriëntenopname van biggen uit zeugenmelk, zeugenvoer en biggenvoer te kunnen bepalen (onderdeel van werkpakket 2 "Voeding zeugen en biggen en benutten groeipotentieel biggen"). Deze methode wordt toegepast in een onderzoek in het groepskraamsysteem dat in 2018 gestart is en waarin: 1) de nutriëntenopname van biggen uit zeugenmelk, zeugenvoer en biggenvoer wordt vastgesteld; 2) nagegaan wordt in hoeverre het gedrag verschilt tussen individuele biggen en hoe dit bijdraagt aan het benutten van het groeipotentieel van de biggen en aan een goede gezondheid van de biggen; 3) nagegaan wordt wat de bijdrage is van zeug-, toom- en big gerelateerde factoren aan de variatie in nutriëntenopname, gewichtsonwikkeling en gedrag tussen biggen; Hierbij wordt o.a. nagaan of er verschil in gedrag is

tussen biggen/tomen die zichzelf (of als gevolg van de zeug) eerder of later geleidelijk spenen. Deze proef wordt halverwege 2019 afgerond in de stallen.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met relevante partijen over hoe het systeem het beste in de markt gezet kan worden (onderdeel van werkpakket 4 "Ontwikkeling business case").

| Aantal opgeleverde producten in 2018 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijvingen van de producten of een link naar de producten op de projectwebsite of andere openbare websites) | | | |
|--|-----------|------------------------|-----------------------|
| Wetenschappelijke artikelen | Rapporten | Artikelen in vakbladen | Inleidingen/workshops |
| 0 | 0 | 0 | 0 |
| Titels/omschrijvingen van belangrijkste producten in 2018 (max. 5) en hun doelgroepen | | | |
| | | | |

Bijlage: Titels/omschrijvingen van alle producten in 2018 of een link naar deze producten op de projectwebsite of andere publieke websites